

گفت و گو با تهیه کننده فیلم سینمایی «چرا گریه نمی کنی؟»

بایکوت جشنواره، شکست خورده است

سمیه نجفی خاتونی
گفت و گو

فیلم «چرا گریه نمی کنی؟» به نویسندگی و کارگردانی علیرضا معتمدی و تهیه کنندگی سیدرضا محقق تولید سال ۱۴۰۱ است. علیرضا معتمدی، هانیبه توسلی، فرشته حسینی، مانی حقیقی، لیندا کیانی، نهال دشتی، علی مصفا، امیر حسین فتحی و باران کوثری در این فیلم به ایفای نقش پرداختند. این فیلم منتخب بخش سودای سیمرغ در چهل و یکمین دوره جشنواره بین المللی فیلم فجر شده است. داستان فیلم در پاره مرئی به نام علیرضا است که بعد از مرگ برادرش نمی تواند گریه کند. دوستانش باراهای مختلف از او دعوت می کنند به سوگاری می کنند. در ۷ بهمن ۱۴۰۱، هانیبه توسلی، فرشته حسینی، مانی حقیقی، نهال دشتی، امیر حسین فتحی، باران کوثری و علی مصفا بازیگر اصلی چرا گریه نمی کنی؟ با انتشار بیانیه ای در شبکه های اجتماعی از عدم تمایل خود برای حضور در جشنواره امسال گفته اند. رضا محقق، تهیه کننده فیلم علیه تحریم کنندگان بیانیه ای نوشت و در آن به موضع گیری بازیگران علی رغم دریافت دستمزدشان انتقاد کرد. در ادامه گفت و گوی خبرنگار صیبا با تهیه کننده این فیلم رضا محقق می خوانید.

جدازد مسئله فیلم شما، دلیل عدم حضور بازیگران در نشست های رسانه ای راجه می دانید! ترس از حمله ها و حجمه های فضای مجازی و با اعتقادات شخصی؟

من در جایگاهی نیستم که به جای دیگران حرف بزنم، من تنهایی توانم مواضع خود را شفاف کنم. قطعاً این دوستان از هر منظری به این نتیجه رسیده اند قابل احترام است چرا که آنها هم سختی ها و موانع خود را دارند که در پی آن تصمیمات شخصی خود را در حضور یا عدم حضور لحاظ می کنند. اما مشخص است که فشارهای از داخل و خارج بر هنرمندان ما وارد شده است. در این شرایط کنش ها و واکنش ها از نظر من باید با احترام همراه باشند و قبول اندیشه های یکدیگر در این وانفاس بیش از پیش می تواند از دامن زدن های حاشیه های دست و پا گیر جلوگیری کند. چرا که این سختی ها و موانع در همه زمان ها و مکان ها بوده است اما تصمیم گیری نده بخش و اگران این فیلم تهیه کننده است و من با احترام می گویم که به نظر دوستان قائل بودم در این شرایط تصمیم گرفتم در این رویداد مهم فرهنگی و هنری کشور شرکت داشته باشم.

آیا خودتان هم در شرایط فعلی با حمله و حجمه های مبنی بر این تصمیم گیری مواجه شده اید؟

بله، بسیار زیاد با حجمه های انتقادی و بد اخلاقی ها روبرو شدم که نمی دلم لمسش راجه بگذارم. امتحان لاهی و یا امتحان اجتماعی اما به هر حال جلوب من به تمام منتقدین این بود که حال من یا فیلم ام خوب است امیدوارم حال شما هم خوب باشد در این روزها هر کسی در هر جایگاهی دغدغه های اجتماعی و اقتصادی خود را دارد و مطمئناً من هم در این گسل و شکاف اجتماعی بی نصیب نمانده ام.

شرایط سخت را چگونه مدیریت کرده اید؟

من یک فیلمساز هستم و در سمت تهیه کنندگی تا به امروز سه اثر ساخته ام، ما باید واقعیت ها را ببینیم و قضاوت کنیم. قهر فیلمساز با جشنواره فجر نمی تواند دائمی باشد. جشنواره فیلم فجر یک اصل است و مهم ترین رویداد فرهنگی در ایران است. فرهنگ پاینده زمان و مکان نیست همواره در حال ساخته شدن و انتقال به نسل بعدی است. و برای من به عنوان تهیه کننده که هدیفم اگران و نتیجه دهی زحمات ارزشمندی است که در این مسیر کرده ام. من اگر از فیلم ام نتیجه نگیرم سال های سل دیگر نمی توانم دیگر روی پای خود بایستم. فیلم های من مستقل و شخصی است که با هزینه های شخصی تولید شده است. اینکه فیلم اگران شود و مردم به تماشای اثر بنشینند برایم مهم است و عدم جبران اتفاقات بدی که برای فیلم بیفتد لنگار نشدنی نیست. من حرف هایم را در قالب سینمایی زبانه می زنم. اگر ماهی هر دلیلی سینما و جشنواره فجر را تحریم کنیم قطعاً به رشد این هنر کمک نخواهیم کرد. با تعطیلی و تحریم جشنواره فجر، خانواده سینما که سال هاست در این حوزه زحمت می کشند آسیب خواهند دید. با این حاشیه ها بعد از این دیگر تهیه کننده بخش خصوصی برای ساخت و تولید فیلم رغبتی نخواهد داشت. وقتی تهیه کننده از دور خارج شود به تناسب همه عوامل از کارگردان تا بازیگر، فیلمساز و ... هم بیکار خواهند شد. صحبت از تعطیل و تحریم گفتمانی است که به سمت بسته شدن پیش می رود. هر کس در هر سمتی هر صحبت، انتقاد و یا راهکاری دارد باید به میدان بیاید و نظرش را بگوید تا شکل درست گفتمان در یک دیالکتیک موثر اتفاق بیفتد. سیاست بایکوت کردن کل مساله از ابتدا شکست خورده است. اگر به تاریخ رجوع کنیم و نشانه های این روش را پیگیر شویم متوجه شکست آن در همه ادوار خواهیم شد.

همکاری شما با احمد رضا معتمدی کارگردان، نویسنده و بازیگر فیلم «چرا گریه نمی کنی؟» چگونه شکل گرفت؟

مشغول تولید فیلم شهر خروش به کارگردانی احمد بهرامی بودم که توسط یکی از دوستان فیلمنامه فیلم «چرا گریه نمی کنی؟» به بنده پیشنهاد شد. بعد از خواندن فیلمنامه به تناسب موضوع و درام خوبی که داشت با معتمدی جلسه ای گذاشتم و با توجه به سابقه کاری ایشان در فیلم قبلی برای ساخت به توافق رسیدیم.

آیا در این فیلمنامه چه در نویسندگی و چه در پرداخت از مولفه های مدرن استفاده شده است؟

فیلم تلفیقی از مولفه های مدرن بر پایه کارکردهای سنتی در سینمای ایران است. اما فضای فیلم متفاوت از فیلم قبلی معتمدی است.

فیلم شما از نظر مخاطب، چه فشری از جامعه را پوشش می دهد؟

این فیلم پاسخی به مخاطب عام و خاص هست، چرا که به تناسب قصه جذاب و پرچالش با نگاهی نوبه سراغ موضوعی اجتماعی رفته است.

انتخاب کست بازیگری چگونه انجام شد؟

در سینما شرح وظایفی را تهیه کننده و همین طور کارگردان دارد. من در تمام پروژه های که تا به حال ساخته ام هدیفم این بوده که آنچه را که کارگردان به دنبال آن است را عملی کنم. بعد از اینکه کارگردان انتخاب عوامل و بازیگران را به صورت آزادانه انجام داد، در جلسه ای به صورت هم فکری با هم برای نهایی شدن انتخاب ها اقدام کردیم. توافق با بازیگران این مجموعه نیز با ارتباطاتی که در ساخت سریال قبلی داشتیم به کمک باران کوثری اتفاق افتاد. البته نقش اصلی این فیلم را خود علیرضا معتمدی بازی کرد، حتی نقش همزاد را هم خودش بازی می کند که به این ترتیب دونقش صد در صد این فیلم را علیرضا معتمدی بازی کرد. و بقیه بازیگران هم در کنار ایشان در پروژه حضور داشتند. در ادامه با توجه به شرایط و ارزیابی های جنبی با بازیگران به جمع بندی رسیده و کار را شروع کردیم. خوشبختانه فیلمنامه خوبی داشتیم که هر بازیگری را برای ایفای نقش در این فیلم وسوسه می کرد به همین خاطر بازیگران برای حضور در این فیلم از آغاز مشکلی نداشتند و این مرحله به راحتی و سرعت اتفاق افتاد.

لوکیشن های فیلمبرداری کل در چه مناطقی بود؟ و چه مدت طول کشید؟

مدت فیلم برداری کمتر از ۴۰ روز طول کشید. بخشی از فیلمبرداری در ورزته اصفهان و بخشی در اطراف تهران، و بخشی هم در تهران بود.

حمایت های مالی از سازمان، ارگان و یا نهادی برای تولید داشته اید؟

من تهیه کننده بخش خصوصی هستم و تا به حال برای هیچ کدام از اثرهایم هیچ حمایتی از هیچ نهادی دریافت نکرده ام.

ارزیابی تان از اگران عمومی فیلم «چرا گریه نمی کنی؟» چیست؟

مردم صاحب سینمای ما هستند و هدف من از تولید تملین سید هنری و فرهنگی مردم است. و به امید خدا با توجه به قصه ای که این فیلم دارد، مورد توجه مردم واقع و اگران خوبی را تجربه خواهیم کرد.

بیانیه ای که بازیگران فیلم «چرا گریه نمی کنی؟» در این روزها در فضای مجازی منتشر کردند در انتشار و اگران مشکل زا نخواهد بود؟

اساساً تهیه کننده، بازیگران و همه عوامل یک فیلم بال های پرواز یک فیلم هستند و قطعاً همه باید در یک مسیر قدم بردارند تا یک اثر درست و آبرومندانه را در نهایت به اگران برسانیم. اما دوستان به هر حال با لطف و محبتی که داشتند با هماهنگی به نتیجه ای رسیدند و عملی کردند. گماکان از نظر من این حق طبیعی شان بود که خواهند در جشنواره حضور داشته یا نداشته نباشند. در نهایت این فیلم برای مردم ساخته شده و ارتباط مردم با هنرمند از طریق تولید و ساخت فیلم هایی است که بر گرفته از اجتماع است. ما نمی توانیم کار را تعطیل و یا مردم را تحریم کنیم. در این میان من خوشحالم که مردم همیشه کنار ما هستند و بودند. خوشحالم که در این شرایط با بخش یک فیلم خوب، مردم را دلخوش می کنیم.

